

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 99

van **CHRIS JANSSENS**

datum: 9 januari 2020

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

Vlaamse overheid - Toepassing kunstwerkennorm

De zogenaamde kunstwerkennorm is geregeld in het decreet houdende de realisatie van kunstopdrachten voor gebouwen van openbare diensten en daarmee gelijkgestelde diensten en van door de overheid gesubsidieerde inrichtingen, verenigingen en instellingen die tot de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest behoren.

Artikel 3 van bovenvermeld decreet stipuleert dat "iedere publieke rechtspersoon die geheel ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest een gebouw opricht, transformeert of herbestemt" alsook "iedere publieke of private rechtspersoon die vanaf een subsidie van 30% van de bouwkost, in de vorm van een eenmalige of recurrente uitbetaling, ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest een gebouw opricht, transformeert of herbestemt, met uitzondering wanneer de kostprijs van de infrastructuur wordt verrekend aan de gebruiker" en "iedere publieke of private rechtspersoon die voor een langdurige terbeschikkingstelling van een gebouw dat in overleg met de rechtspersoon wordt opgericht, getransformeerd of herbestemd een vergoeding ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest ontvangt" een bepaald percentage van de bouwkosten dient te besteden aan de financiering van kunstopdrachten volgens een bepaalde schaal.

1. Kan de minister voor zijn/haar bevoegdheidsdomeinen een overzicht bezorgen van alle kunstwerken die in 2015, 2016, 2017, 2018 en 2019 geïntegreerd werden in een bouw- of verbouwingsproject van openbare diensten en daarmee gelijkgestelde diensten en van door de overheid gesubsidieerde inrichtingen, verenigingen en instellingen die tot de Vlaamse Gemeenschap behoren? Graag een opsplitsing met vermelding van de locatie, kunstenaar, kostprijs, en aard/beschrijving van het kunstwerk met motivering voor de keuze voor het desbetreffende kunstwerk.
 2. Hoeveel bedroeg het totaal aantal geïntegreerde kunstwerken en het daaraan uitgegeven bedrag?
 3. Is reeds onderzocht of kunstscholen en -academies bereid zijn mee te werken aan tijdelijke opeenvolgende exposities om op die manier meer kunst in openbare ruimtes te brengen?
 4. Wat is de visie van de minister om kunstscholen en -academies in te schakelen?
 5. Welke initiatieven neemt de minister desbetreffend eventueel?
-

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Jan Jambon (99), Hilde Crevits (230), Bart Somers (88), Ben Weyts (229), Zuhair Demir (232), Wouter Beke (207), Matthias Diependaele (104), Lydia Peeters (322), Benjamin Dalle (64).

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 99 van 9 januari 2020

van **CHRIS JANSSENS**

De zogenaamde kunstwerkennorm is geregeld in het decreet houdende de realisatie van kunstopdrachten voor gebouwen van openbare diensten en daarmee gelijkgestelde diensten en van door de overheid gesubsidieerde inrichtingen, verenigingen en instellingen die tot de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest behoren.

Artikel 3 van bovenvermeld decreet stipuleert dat "iedere publieke rechtspersoon die geheel ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest een gebouw opricht, transformeert of herbestemt" alsook "iedere publieke of private rechtspersoon die vanaf een subsidie van 30% van de bouwkost, in de vorm van een eenmalige of recurrente uitbetaling, ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest een gebouw opricht, transformeert of herbestemt, met uitzondering wanneer de kostprijs van de infrastructuur wordt verrekend aan de gebruiker" en "iedere publieke of private rechtspersoon die voor een langdurige terbeschikkingstelling van een gebouw dat in overleg met de rechtspersoon wordt opgericht, getransformeerd of herbestemd een vergoeding ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest ontvangt" een bepaald percentage van de bouwkosten dient te besteden aan de financiering van kunstopdrachten volgens een bepaalde schaal.

1. Zie bijlage 1.
2. Het totaal aantal gerealiseerde kunstopdrachten en het daaraan uitgegeven bedrag voor de periode 2015 - 2019 is terug te vinden per jaar en per sector en als algemeen totaal voor de Vlaamse overheid onderaan in bijlage 1, met name 171 kunstwerken voor een totaal bedrag van 6.487.324,10 €.
3. Het nieuwe decreet Kunst in Opdracht van 1 maart 2019 vervangt de zogenaamde percentagedecreten van 23 december 1986 (gewijzigd 12 mei 1998). In artikel 3 wordt afgebakend wie gehouden is het decreet toe te passen en tevens de financiering omschreven zodat opdrachtgevers het kunstbudget kunnen berekenen voor de realisatie van een nieuw kunstwerk in een nieuw op te richten gebouw, transformatie of herbestemming van een bestaand gebouw of de context, infrastructuur of directe omgeving ervan. Dit decreet regelt dat - in alle publiek toegankelijke gebouwen van de Vlaamse overheid en alle publiek toegankelijke gebouwen die voor minstens 30 % gesubsidieerd worden met middelen ten laste zijn van het Vlaams Gewest of de Vlaamse Gemeenschap - over heel Vlaanderen in alle geledingen van de publiek maatschappelijke dienstverlening permanente en site-specifieke kunstwerken gerealiseerd worden en dus beleefd en ervaren kunnen worden door een breed publiek. Deze kunstwerken zijn deel van het publiek patrimonium en bevinden zich niet enkel in culturele gebouwen, maar bereiken een breed publiek omdat ze zich in gebouwen bevinden gaande van scholen (van lagere school tot hoger onderwijs) over ziekenhuizen en woon- en zorgcentra tot jeugdherbergen en administratieve gebouwen. Deze kunstwerken komen tot stand in opdracht wat betekent dat een kunstenaar wordt uitgenodigd om voor een specifieke plek en context een kunstwerk te creëren dat publiek te ervaren en te beleven valt voor een publiek van gebruikers, personeel en passanten. De publieke gebouwen die met dit decreet aanleiding zijn voor

de realisatie van een kunstwerk, vormen de (semi)publieke ruimte waarvoor deze kunstwerken bedoeld zijn.

Kunstscholen en -academies kunnen zelf aanleiding zijn, door een nieuw op te richten academie of kunstschool of de transformatie of herbestemming van een bestaand gebouw, voor de realisatie van een site-specifiek kunstwerk. Dit kunstwerk is dan op permanente basis tentoongesteld in de publieke ruimte. Het nieuwe decreet Kunst in Opdracht beoogt een uniforme toepassing van het decreet over alle beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid heen en wil in eerste instantie met het platform Kunst in Opdracht van het departement Cultuur, Jeugd en Media inzetten op overleg en een samenwerkingsverband met de vertegenwoordigers van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming opdat er effectief boeiende en interessante kunstopdrachten in scholen worden gerealiseerd in toepassing van het decreet Kunst in Opdracht. Het aansturen van kunstscholen en -academies om tentoonstellingen te organiseren behoort in eerste instantie niet tot de opdracht van het platform Kunst in Opdracht.

4. Kunstscholen en -academies hebben een pedagogische opdracht, het opleiden van professionele en amateurskunstenaars. De overheid biedt een beleidskader aan de scholen maar vult hun pedagogische opdracht niet in, scholen hebben de autonomie om dit zelf vanuit hun visie te bepalen. In het kader van hun vormingsopdracht wordt gespreid over heel Vlaanderen wel op regelmatige basis, afhankelijk van elke individueel pedagogisch project, werk gemaakt van de tijdelijke presentatie en tentoonstelling van kunstwerken al dan niet gerealiseerd door leerlingen van de betreffende kunstscholen en -academies. Indien zij meer willen inzetten op het tentoonstellen van kunstwerken, staat het de scholen vrij om dit te doen.
5. Het platform Kunst in Opdracht focust in eerste instantie op de uitbouw van een kennisnetwerk en samenwerkingsverbanden met alle actoren die betrokken zijn in de creatie en realisatie van kunstwerken in alle publiek toegankelijke gebouwen die onder het toepassingsgebied van het decreet Kunst in Opdracht van 1 maart 2019 vallen. Dit is belangrijk om opdrachtgevers uit alle sectoren naar adequate professionele ondersteuning te kunnen leiden die nodig is opdat er in publiek toegankelijke gebouwen, hun context en onmiddellijke omgeving kwaliteitsvolle kunstwerken ontstaan die een maatschappelijke meerwaarde genereren voor de (semi)publieke ruimte in Vlaanderen. Cultuur en Onderwijs en alle andere sectoren worden hiervoor door het platform Kunst in Opdracht ondersteund en kunnen er als beleidsuitvoerders terecht voor eerstelijnsadvies.

Het platform Kunst in Opdracht onderschrijft het belang om kunst in de (semi-publieke) ruimte zichtbaar te maken en de mogelijkheden van en kennis over hedendaagse kunstpraktijken te delen en te verspreiden. Hiervoor heeft het platform Kunst in Opdracht onder meer de 'Pilotprojecten Kunst in Opdracht. Meer dan object' opgezet waarvan het resultaat permanent zichtbaar is voor alle stakeholders via de website <https://www.pilootprojectenkunst.be/>. Daarnaast zet het platform Kunst in Opdracht dit jaar een verkennend onderzoek op om het toepassingsgebied ook voor andere contexten en situaties in de publieke ruimte dan publieke gebouwen met verschillende stakeholders te onderzoeken.

BIJLAGE

Tabel met gerealiseerde kunstopdrachten opgesplitst per jaar en per beleidsdomein en met vermelding per kunstwerk van de locatie, kunstenaar, kostprijs en aard/beschrijving van het kunstwerk met motivering; met per jaar en per beleidsdomein het aantal kunstwerken en uitgegeven bedrag; met algemeen totaal aantal kunstwerken en uitgegeven bedrag voor de Vlaamse overheid